

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

29109
GK-39

Sayı : 99858683/2014.5678.28103
Konu : Yazılı Soru Önergesi cevabı

11.04.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 31.07.2013 tarih ve 43452547-120.00-136134 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sayın Aykan ERDEMİR tarafından verilen “Gebelik testi yaptıran kadınların Bakanlık tarafından eşleri veya akrabalarının arandığı iddialarına ilişkin” 7/29109 Esas No’lu yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

Ek:Yazılı Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Bursa Milletvekili Sayın Aykan ERDEMİR tarafından verilen “Gebelik testi yaptıran kadınların Bakanlık tarafından eşleri veya akrabalarının arandığı iddialarına ilişkin” 7/29109 Esas No’lu yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR

1 yıllık evli olan Ceren T., Mayıs 2013’te hamilelik şüphesiyle Ankara Kazan Hamdi Eriş Devlet Hastanesine gebelik testi için kan vermeye gitmiş ve testler neticesinde hamile olmadığı kendisine bildirilmiştir. Bu olaydan kısa bir süre sonra Ceren T.’nin kocası, Sağlık Bakanlığı tarafından cep telefonundan arandığını ve aralarında şu dialoğun geçtiğini öne sürmüştür:

- Eşiniz Ceren I. ile ilgili rahatsız ediyoruz. Eşiniz 1.5 ay önce devlet hastanelerimizden birinde gebelik testi yaptırmış. Bilginiz var mı?
- Evet, eşim gebelik testi yaptırdı, biliyorum. Ama bu sizi neden ilgilendiriyor?
- Gebelik gibi bir durumu var mı?
- Hayır, eşim hamile değil.
- Eğer gebelik gibi bir durumu varsa, kayıt yaptırılmamış. Bilginiz oisun, şu an suç işlemiş oluyorsunuz!”

Bu bağlamda;

- 1- Sağlık Bakanlığı’na bağlı bir kamu hastanesinde hamilelik testi yaptıran kadının değil de kocanın Bakanlığınızca aranıp bir takım soruların sorulmasının nedeni nedir?
- 2- Kamu hastanelerinde hamilelik testi yaptıran kadınların bilgi ve verileri ne zamandan beri Bakanlığınızca depolanıp işlenmekte ve kocalarına bildirilmektedir?
- 3- Bakanlığınıza bağlı hastanelerde hamilelik testi yaptıran kadınları fişleyip daha sonra da tek tek kocalarına haber verilmesinin maksadı nedir?
- 4- Herhangi bir sağlık nedeni ile bir kamu hastanesinde gebelik testi yaptıran bir kadın evli değilse veya eşinden ayrı yaşıyorsa kadının hamile olup olmadığı konusunda kadının babası, abisi, kardeşi ya da amcaları aranmakta mıdır?
- 5- Söz konusu uygulama başlatıldığından bu yana kocaları tarafından öldürülen kadınlar arasında da benzer şekilde hamile olup olmadıklarına ilişkin kocalarına Bakanlığınızca telefon edilmiş olanlar var mıdır?
- 6- Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’nun verilerine göre 2010’da 180, 2011’de 121 ve 2012’de 210 kadın cinayetinin söz konusu olduğu bir ortamda hamilelik testi yaptıran bir kadının kocasının Bakanlığınızca aranıp bilgilendirilmesinin kadın cinayetlerinin yaşanmasında Bakanlığınızın bir rolü olabileceğini düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR

Bütün dünyada çağdaş sağlık hizmet sunumu anlayışında anne ve bebek hayatını korumak büyük önem taşır. Ülkemiz sağlık sisteminde de öncelik anne-bebek sağlığıdır. Gebeyi mümkün olduğunca erken tespit etmek hem anneye hem bebeğe en üst düzeyde sağlık hizmeti vermek için gereklidir.

Bursa Milletvekili Sayın Aykan ERDEMİR tarafından verilen “Gebelik testi yaptıran kadınların Bakanlık tarafından eşleri veya akrabalarının arandığı iddialarına ilişkin” 7/29109 Esas No’lu yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Gelecek nesillere daha sağlıklı bireyler taşımak için Anne ve çocuk sağlığını korumak ve geliştirmek Bakanlığımın öncelikli amaçları içerisinde yer almaktadır. Bu çerçevede gebe takiplerini aile hekimlerinin, verdikleri sağlık hizmetleri içerisinde bir hizmet başarı endeksi olarak kullanıyoruz. İyi bir takibin de tespitle başlayacağı aşikârdır.

Nitekim Bakanlığımca sürdürülen sağlıkta dönüşüm programı çerçevesinde anne ve bebek ölümlerinde tüm dünyanın gıpta ile izlediği önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

Bir anne veya bir bebeğin ölümüne dahi tahammülü olmayan Bakanlığımızın ana ve çocuk sağlığına yönelik bu ve benzeri uygulamaları neticesinde 2003 yılında yüz bin canlı doğumda 61 olan anne ölüm oranı 2012 yılında yüz bin canlı doğumda 15,6 olmuş ve yine 2003 yılında bin canlı doğumda 28,5 olan bebek ölüm hızı ise 2012 yılında bin canlı doğumda 7,4’e düşürülmüştür.

Aile hekimleri kendilerine kayıtlı kişilerin sağlık verilerini takip etmektedirler. Kişinin elektronik sağlık kayıtları yalnızca kişinin sağlık sorumluluğunu üstlenmiş olan aile hekiminin erişimindedir. Bu sistem etkin bir sağlık hizmeti için temel adım durumundadır.

Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu (1987) hükümleri gereğince Bakanlığımızın tüm vatandaşların sağlığının korunması ve desteklenmesi adına gerekli kayıt ve bildirim sistemlerini kurma görevi vardır. Bu görevde mahremiyet ve gizliliği temin etmek adına hasta kayıtlarının tutulması ve saklanması sırasında hem sağlık personelinin hem de elektronik ortam sağlayıcılarının uymaları zorunlu olan mahremiyet ilkeleri de 2010/61 ve 2011/45 sayılı genelgeler ile düzenlenmiştir.

Bu bağlamda;

Bahse konu olayda mahremiyetinin ihlal edildiğini söyleyen vatandaşımız konuyu basına yansıtmış ve bir köşe yazarımız da bu konuyu köşesine taşımıştır. Konuya ilişkin olarak başlattığım inceleme sonucunda; Ankara Kazan Hamdi Eriş Devlet Hastanesi’nde kişinin kendi talebi üzerine yapılan gebelik testi ön tanısının gebelik olarak işlenmesi sonrası bağlı olduğu aile hekiminin kayıtlarına vatandaşımız gebe olarak yansımıştır. Aile Hekimliği Bilgi Sisteminde gebe kaydının açıldığının görülmesi üzerine aile hekimi gebelik kaydını teyit etmek ve izlem için davet etmek amacıyla sistemde kişinin kendisi hakkındaki bilgilerin ulaştırılabileceği iletişim numarası olarak beyan ettiği telefon numarasını aramış ve telefonu vatandaşımızın eşi açtığı için görüşmeyi kişinin kendisi ile değil eşiyle gerçekleştirmiştir. Yapılan görüşme kişi mahremiyetini deşifre etmek değil anne-bebek sağlığını korumaya yönelik yapılmış bir harekettir.

Bursa Milletvekili Sayın Aykan ERDEMİR tarafından verilen “Gebelik testi yaptıran kadınların Bakanlık tarafından eşleri veya akrabalarının arandığı iddialarına ilişkin” 7/29109 Esas No’lu yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Elbette ki hasta hakları ve mahremiyetini önemsiyoruz. Hasta hakları ve mahremiyetine ilişkin 1998 yılında yürürlüğe giren “Hasta Hakları Yönetmeliği” değişen mevzuat ve günün koşullarına göre sürekli yenilenmekte ve uygulanmaktadır. Ayrıca sağlık hizmeti sunan personelimize dönemsel olarak verilen mesleki rol gelişimi eğitimlerinde birinci sıraya hastayı koymaktayız.

Konuya gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederim.